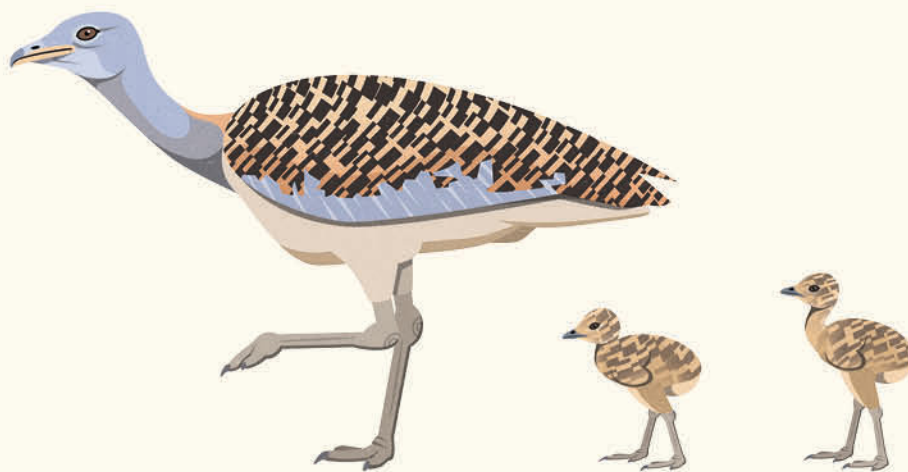

Fantasztikus madarak

Szöveg: Ben Hoare

*Illusztrációk: Angela Rizza
és Daniel Long*

Bevezető

Gyerekkoromban egy furcsa, barnás, fehér és fekete madár repült el előttem. Később megtudtam, egy búbos banka volt – így kezdődött a madarak iránti életre szóló szenvedélyem. Remélem, a könyv befejezése után te is annyira imádni fogod őket, mint én! A madarak csodálatosak. A levegő mesterei, az egyetlen ma is élő, tollakkal rendelkező állatcsoport. Az első tollas állatok a dinoszauruszok voltak, a madarak az ő leszármazottaik. Vagyis minden madár egy élő dinoszaurusz, ami nagyon izgalmas!

A madarak élete lenyűgöző, és a drámától sem mentes. Szinte bármit megesznek, gyönyörűen dalolnak, elképesztő fészkeket építenek, barátkoznak, akrobatikus elemeket bevetve táncolnak, mélyre merülnek a víz alá, gyakran megviccelik egymást, és még eszközöket is használnak. De a legjobb, hogy mindenhol ott vannak – a belvárosokban, erdőkben és sivatagokban, a hegytetőkön és a nyílt tengeren. Ez a könyv e fenséges élőlényeket ünnepli, akikkel szerencsénkre megoszthatjuk Földünket.

Ben Hoare

Tartalom

Zöld páva.....	4	Hoacin.....	76	Kék szajkó.....	148
Borzas gödény.....	6	Kvézál.....	78	Araponga.....	150
Emu.....	8	Kakapó.....	80	Kalahári pusztaityúk.....	152
Afrikai marabu.....	10	Sisakos gyöngytyúk.....	82	Kubai trogon.....	154
Kígyászkeselyű.....	12	Óriástukán.....	84	Ékfarkú lile.....	156
Mandzsú daru.....	14	Kaliforniai földikakukk.....	86	Lángvörös aranymadár.....	158
Fekete hattyú.....	16	Tarka réce.....	88	Nyíl-farkú pipra.....	160
Vándoralbatrosz.....	18	Búbos vöcsök.....	90	Seregély.....	162
Kondorkeselyű.....	20	Kurul.....	92	Szárnyak.....	164
Szakállas saskeselyű.....	22	Montezuma-zacskósmadár.....	94	Vörös kardináispinty.....	166
Madárevolúció.....	24	Fészek.....	96	Lármás pitta.....	168
Hárpia.....	26	Zsírfejske.....	98	Vízirigó.....	170
Túzok.....	28	Guvatgém.....	100	Csonttollú.....	172
Vörösfarkú trópusimadár.....	30	Zöld gém.....	102	Feketetorkú mézkalauz.....	174
Nagy jácintara.....	32	Kacagójancsi.....	104	Hullámos papagáj.....	176
Szalagos fregattmadár.....	34	Karibi álmosmadár.....	106	Téli estifejske.....	178
Kis flamingó.....	36	Kontyos feketeharkály.....	108	Törpegyurgyalag.....	180
Csőrök.....	38	Kis foltos kivi.....	110	Sarlósfejske.....	182
Lantfarkúmadár.....	40	Kék pingvin.....	112	Lábak.....	184
Nagy kárókatona.....	42	Vándorsólyom.....	114	Lantfarkú paradicsommadár.....	186
Jeges bűvár.....	44	Fokföldi mézevő.....	116	Házi veréb.....	188
Vöröslábú kígyászdaru.....	46	Livingstone-turákó.....	118	Harkálpinty.....	190
Orrszarvú madár.....	48	Kis goda.....	120	Telepes veréb.....	192
Fácánok.....	50	Hóhojsza.....	122	Őszapó.....	194
Kígyónyakúmadár.....	52	Galambok.....	124	Vörösbegy.....	196
Rózsás kanalasgém.....	54	Jákópapagáj.....	126	Tündérbaglyocska.....	198
Kéklábú szula.....	56	Kontyos lunda.....	128	'I'iwi (skarlátgyapjasmadár).....	200
Sarki lúd.....	58	Ollósfarkú tirannusz.....	130	Lazúr tündérmadár.....	202
Bölgébika.....	60	Szárcsa.....	132	Vörhenyes jégmadár.....	204
Bankivatyúk.....	62	Sarki csér.....	134	Varrómadár.....	206
Talegallatyúk.....	64	Kakukk.....	136	Kubai todi.....	208
Skarlátbatla.....	66	Tojások.....	138	Kolibrik.....	210
Szakállas bagoly.....	68	Tündércsér.....	140	Az élet fája.....	212
Tollak.....	70	Pajzsos cankó.....	142	Fogalomtár.....	214
Holló.....	72	Búbos banka.....	144	Képes segédlet.....	216
Ezüstsírály.....	74	Vörös szirtimadár.....	146	Köszönetnyilvánítás.....	224

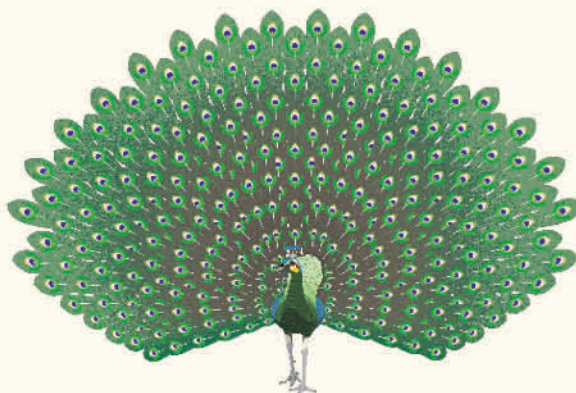

Zöld páva

*A pávák tolla csak úgy ragyog,
ha megcsillan rajta a napfény.*

Zöld páva, Délkelet-Ázsia:

A pávakakas faroktollait
legyezőként szétnyitva
pózol a bámészkodó
tojó madaraknak, akiket
tyúknak nevezünk.

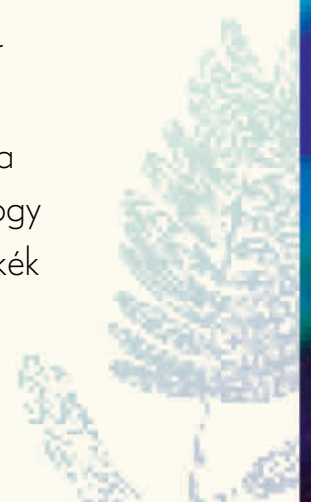

Mi ez a furcsa hang? „Aaau—uu!” Hát persze, ez a pávakakas kiáltása! A reggeli és esti órákban a többi páva tudtára adja, hogy párt keres. Ha egy pávatyúk meghallja a kiáltást, válaszol rá, hogy „uu—aa!”, majd átsétál az erdőn, hogy megtalálja a hang forrását.

A pávakakas a táncával próbálja lenyűgözni a tyúkokat. Először kinyitja hosszú faroktollait, és legyezőt formál, így felfedi a szemfoltokat a tollak végén. Majd megrázza a tollakat, így csillogtatja meg a szemfoltokat. Minél több foltja van, annál valószínűbb, hogy felkelti a tojó érdeklődését! Ázsiában él egy másik pávafaj is, a kék páva, amelynek fémesen csillogó kék tollazata van.

*A pelikánfiókák bedugják
a fejüket a szüleik csőrébe,
hogy hozzájussanak
a halvacsorához.*

Borzas gödény

A borzas gödény vagy pelikán képes halászhálóvá alakítani hatalmas csőrét. A csőrön rugalmas torokzacskó van, a pelikán ezzel halászik. De a torokzacskó vízzel is megtelik halászat közben! Emiatt a pelikánnak kissé ki kell nyitnia a csőrét, hogy a víz kifolyhasson, mielőtt lenyeli a vacsoráját.

A pelikánok gyakran egy sorban úszva terelik a halakat, így könnyebb őket elkapni. Hatalmas madarak, súlyuk egy kisgyermekével vetekszik. A vízfelszínről úgy szállnak fel, hogy a vízen futnak, és hatalmas szárnyaikkal verdesnek. A levegőben már a ragadozó madarakhoz hasonlóan vitorláznak, feljuthatnak olyan magasságba is, mint a repülőgépek.

Borzas gödény,

Ázsia és Európa: Egy pelikán csőrébe 11 liter víz is befér, még a gyomrában sem fér el ennyi.

*Az emuknál az odaadó apukák
vigyáznak a fiókára.*

Emu

Ez nem egy dinó lába. Egy emuhoz tartozik. Minden, ami az emuval kapcsolatos, HATALMAS. A strucc után a Föld második legmagasabb madara, súlya egy 12 éves gyermekével vetekszik. A lábnyomai is méretesek – majdnem akkorák, mint ez a könyv!

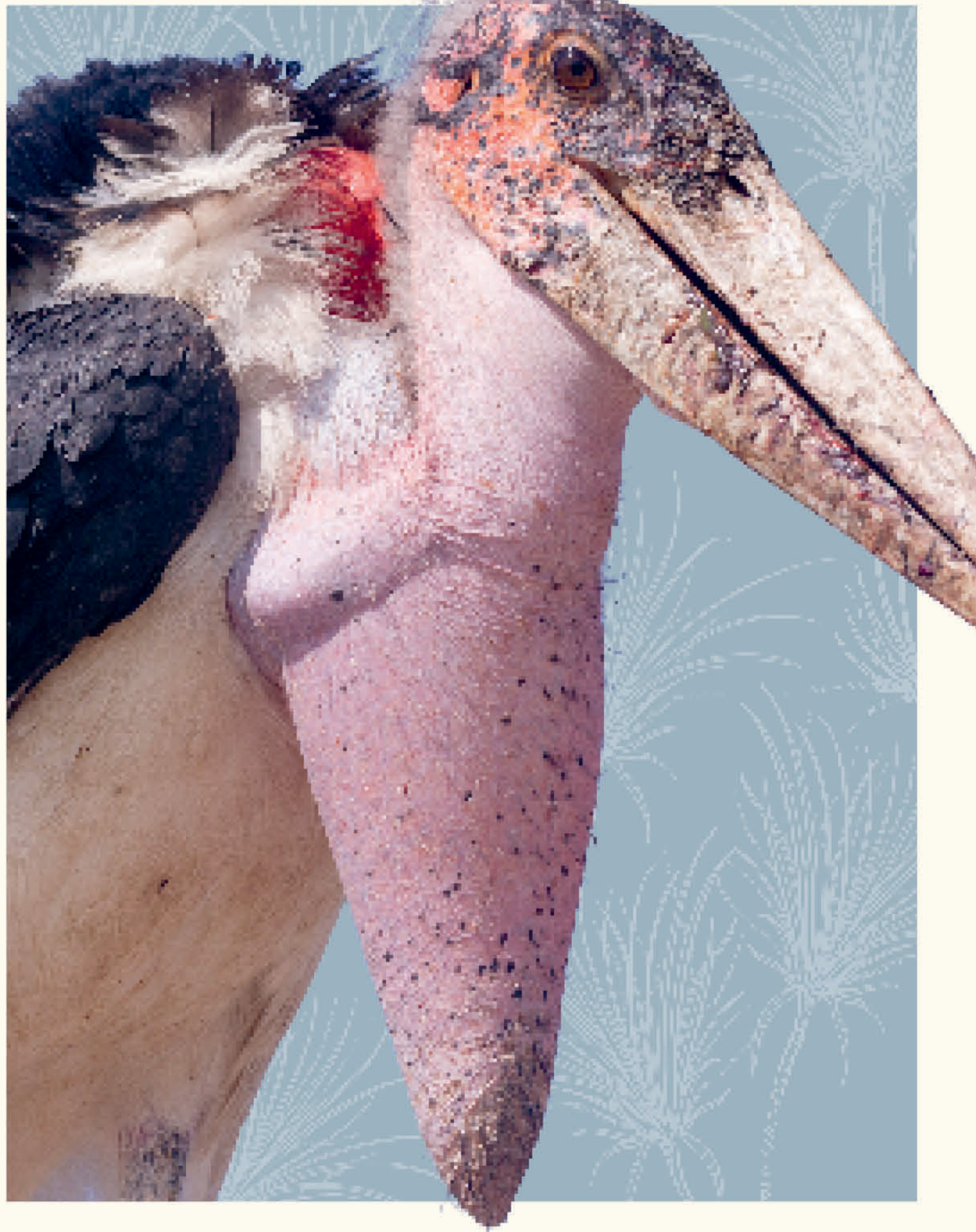
Az emu szárnyai azonban olyan aprók, hogy szinte alig észrevehetők. A pelyhes tollak sem igazán a repülést segítik. A röpképtelen emu így mindenhova gyalog megy. Ha veszélybe kerül, fut – könnyedén lehagyná a leggyorsabb futót is! Ha ellenséggel találja szemben magát, az emu pusztító rúgással védekezik.

Emu, Ausztrália: Az emu hatalmas lábán három erős lábujj van, mindegyik egy éles karommal felvértezve.

Afrikai marabu

Az afrikai marabuk a legnagyobb röpképes madarak közé tartoznak. Az afrikai szavannák felett magasan keringve keresik táplálékukat. Ezek a gólyafélék leginkább dögevők, de olykor maguk is vadásznak. Hatalmas csőrükkel könnyen feltépik a bőrt és a szőrt, hogy hozzájussanak a húshoz. Talán különös látvány kopasz fejük, de így evés közben nem lesz piszkos a tolluk.

Mi az a furcsa rózsaszín tölcsér ott a torkuknál? Egy lógó bőrzacskó, amit a marabu képes lufiként felfújni! Civakodás közben és egy lehetséges partner jelenlétében mutogatja ezt a torokzacskót. Van, aki szerint a marabuk rondák és ijesztők, pedig leginkább csodálatosak, nem igaz?

Az afrikai marabuk az oroszlánok zsákmányára járnak rá, és a maradékokból laknak jól.

Afrikai marabu, Afrika:

Mind a hím, mind a tojó marabunak torokzacskó díszileg a csőre alatt.

